

Col·lecció fotògrafs a les Illes

Pepe Cañabate

Autoretrats

Fotografies de Pepe Cañabate
Centre de Cultura "SA NOSTRA"
Carrer de la Concepció, 12. Palma

Inauguració 11 de novembre a les 20:00 h.
Exposició del 12 de novembre de 2004 al 8 de gener de 2005

Pepe Cañabate és un reconegut operador de laboratori, especialitzat en el tiratge manual en blanc i negre, la qualitat i l'alta exigència del qual són valorades per molts fotògrafs que li confien les seves imatges. Tot i que eventualment treballa en el camp comercial de la fotografia, autodidacta com molts de la seva generació, també ha desenvolupat una obra personal i creativa de gran interès.

Indagant les seves exposicions i publicacions es podria incloure el seu treball, fins al recent canvi de segle, en la tradició documental. Són imatges del món exterior més pròxim, escenes quotidianes, sense manipulacions ni efectismes, fotografies directes que miren de forma crítica la vida sense dissimular la seva subjectivitat.

La sèrie d'autoretrats que Pepe Cañabate presenta en aquesta exposició s'assemblen a espectres, a fantasmes, a imatges irrealment de si mateix fruit d'al·lucinacions o de l'efecte de les drogues. Aquestes fotografies no cerquen fixar o definir la seva persona, no són un instrument d'autodescobriment, sinó tot el contrari. El seu rostre apareix fragmentat, dispers, mogut, difús, deforme, es desdobra i pareix voler dissoldre's en l'obscuritat. D'aquesta manera transporta l'espectador a un món fosc, estrany, tremendament introspectiu, en una metamorfosi incessant i plena. Aquest mirar-se a si mateix només condueix al dubte, a més enigmes i a l'estranyesa existencial.

És fàcil enumerar reconeguts artistes contemporanis que plantegen el seu treball des de l'autoretrat: Francesca Woodman, Mapplethorpe, Cindy Sherman, John Coplans, Yasumasa Morimura, Lucas Samaras i un llarg etcètera. Però no seria exacte relacionar Pepe Cañabate amb aquests discursos de la postmodernitat. Més convincent seria cercar nexes, punts en comú, amb les avantguardes històriques: amb l'angoixa vital dels rostres d'Edvard Munch i l'expressionisme, amb el cubisme i la simultaneïtat, o amb fotògrafs de l'entorn surrealista com Man Ray, Raoul Ubac, Frantisek Janousek o André Kertész. Un clar precedent podria ser el poc conegut pintor, escriptor i fotògraf polonès Stanislaw Ignacy Witkiewicz, que en la segona dècada del segle XX "va enfocar l'objectiu sobre el seu rostre, i en va fer una finestra a través de la qual albirar la inquietud de la seva ànima".

Els autoretrats de Pepe Cañabate desprenen un desfici pròxim a l'antropomorfisme esgarrat del teòric surrealista George Bataille, el qual, segons Georges Didi-Huberman: "Va voler lluitar de totes les formes possibles contra el que anomenava figura humana. Descompondre les formes tradicionals de l'antropomorfisme, exasperar tota imatge de l'home per destruir millor la idea i, amb ella, la tradició, cristiana i iconogràfica, de l'antropomorfisme diví mateix."

Xisco Bonín. Fragment del text del catàleg "Autoretrats" de Pepe Cañabate. Col·lecció Fotògrafs a les Illes, núm 16

Exposició a la Sala de Paper. Inauguració dia 11 de novembre a les 20 hores. Fins el 8 de gener de 2005.